KARİKATÜRK

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ HABER BÜLTENİ • 29. YIL • MAYIS 1998 • SAYI 50

21. YY.'IN EŞİĞİNDE KARİKATÜR VE MİZAHIN KOORDİNATLARI SEMPOZYUMU

17 NİSAN CUMA 1998 18 NİSAN CUMARTESİ 1998

Türkiye'de ilk defa geniş kapsamda gerçekleştirilen

Karikatür ve Mizahın Koordinatları Sempozyumu yapıldı

"21. Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve Mizahın Koordinatları Sempozyumu" 17-18-19 Mayıs günleri AKM Sinema Salonu'nda gerçekleştirildi. 17 Mayıs saat 18.30'da Karikatürk '98 sergisinin açılış kokteyliyle başlayan sempozyumda karikatür ve mizah sanatının günümüzdeki ve gelecekteki durumu tartışıldı.

Serginin açılış konuşmasını yapan **Metin Peker** Karikatürk sergileri geleneğinin önemini vurgulayarak, bugüne kadar karikatür sanatına emeği geçen karikatür sanatçılarına teşekkür etti. Kültür Bakanı **İstemihan Talay** açılışa katılarak kısa bir konuşma yaptı. Karikatürün ince zeka ve derin bir bilgi gerektiren bir sanat dalı olduğunu belirterek, karikatür sanatçılarının çok önemli işler yaptığını vurgulayan Kültür Bakanı, Karikatürcüler Derneği'nin çalışmalarını ilgiyle izlediklerini ve destek olmaya çalıştıklarını söyledi. Sunuculuğunu tiyatro ve sinema sanatçısı **Gülsen Tuncer**'in yaptığı açılış töreninde Kültür Bakanı **İstemihan Talay** ile **Nazire Dedeman**'a karikatür sanatına yaptıkları katkılardan dolayı birer plaket verildi.

Kültür Bakanı İstemihan Talay ve tiyatro sanatçısı Gülsen Tuncer açılışta.

Sergi açılışı çok sayıda karikatür sanatçısını buluşturdu.

18 Mayıs Cumartesi günü saat 10.00'da başlayan *(Devamı 3. sayfada)*

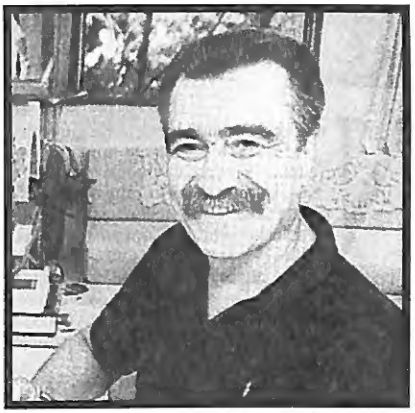

Karikatürcü Mehmet Sönmez'i kaybettik

Karikatür ve resim sanatçısı Mehmet Sönmez'i kaybettik. 1970'li yıllarda çıkardığı, dönemin koşullarını yansıtan "Nefti" karikatür albümüyle tanınan sanatçı 1944 yılında İstanbul'da doğdu.

Sönmez, Ağrı Lisesi'nden mezun olduktan sonra, öğrenimine son verdi ve kendi kendini yetiştirdi. 1973-74 yıllarında DYO resim yarışmasında mansiyon, 1974 Uluslararası Akşehir Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması'nda Şeref Ödülü, 1976 yılında Çarşaf Dergisi Karikatür Yarışması'nda mansiyon *(Devamı 6. sayfada)*

KARİKATÜRK

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ
HABER BÜLTENİ
Ayda bir yayımlanır.
Çizgi, yorum, görüşler kişilere aittir

YAYIN KURULU
Metin PEKER, S. Sami CANER, Ahmet ERKANLI,
Kemal URGENÇ, Cem K. ÖNGÜ

EDİTÖR
B. Sadık ALBAYRAK

GRAFİK TASARIM
Kemal URGENÇ

KATKIDA BULUNANLAR
Erdoğan BAŞOL, Yener ÇAKMAK

YAZIŞMA ADRESİ
Karikatürcüler Derneği,
Alemdar Caddesi Yerebatan Sarnıcı Çıkışı 34410
Sultanahmet-İstanbul, TÜRKİYE
Tel: (0212) 513 60 61 **Faks:** (0212) 527 26 18

DERNEK BANKA HESABI
Karikatürcüler Derneği, Emlakbank İstanbul
Bahçekapı Şubesi hesap no: 000 30407

İRTİBAT BÜROLARI
ANKARA: Metin PEKER, Konur Sok. 31/10 Kızılay - ANK. Tel / fax: 0312-417 37 28

TRABZON: Adnan TAÇ, Kunduracılar Cd. Neşe Sk. No: 1/3 TRABZON, Tel: 0462-326 70 71

ANTALYA: Cihan İŞBAŞI, Atatürk Kültür ve Sanat Mkz. Karikatür Evi, TRT Cad. - ANTALYA, Tel: 0242-243 43 75, faks: 247 15 57

İZMİR: Cem KOÇ, Fevzipaşa Bulvarı Hüseyin Egeli İşmerkezi kat 7/706, İZMİR, Tel / fax: 0 232 489 64 35 - 489 52 68

BURSA: Mümin BAYRAM, İncirli Cd. Zeynep Apt. No: 110/16 16350 BURSA

BASKI
Onsel Ofset, Tel: (0212) 527 80 03

INTERNET ADRESLERİ
Karikatürhane:
http://www.ygm.itu.edu.tr/Cartoon

Sempozyumun ve Karikatürk '98 sergisinin açılışına Kültür Bakanı İstemihan Talay da katıldı. Talay, Metin Peker ve Musa Kart'la dernek yayınlarını incelerken.

N. Hoca Ödüllü karikatürler sergisi

Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması'nda ödül alan karikatürler 20 Mayıs - 5 Haziran tarihleri arasında Beyoğlu'ndaki Atlas Sineması pasajındaki Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde sergilenecek. Sergi açılışı 20 Mayıs Çarşamba günü saat 17.30-19.30'da. Bütün karikatür sanatçıları açılışa davetlidir.

Ödentilerinizi Karikatürcüler Derneği banka hesabına yatırabilirsiniz

Sayın üyelerimiz,

Bilindiği gibi dernek çalışmalarının yürütülmesinde yıllık ödentileriniz büyük önem taşımaktadır. Maalesef, üyelik ödentilerinin tahsilatı gereği gibi yürütülememektedir. Bu nedenle birçok üyemiz yıllık ödentilerini aksatmaktadır. Bu yüzden derneğimizin önemli altyapı eksiklikleri bir türlü tamamlanamamakta, kimi etkinliklere katılmamız zorlaşmaktadır. Sözgelimi, her ay elinize geçen bültenimizin baskı ve posta gideri yaklaşık 150.000 TL'yi bulmaktadır. Üyelerimizden, ödenmemiş 1997 ve 1998 yıllık ödentilerini acil olarak beklemekteyiz. Ödentilerinizi ve bağışlarınızı Karikatürcüler Derneği, Emlakbank İstanbul Bahçekapı Şubesi 000 30407 no'lu hesaba yapabilirsiniz.

Sevgi ve dostlukla.

21. Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve Mizahın Koordinatları Sempozyumu

(Baştarafı 1. sayfada) sempozyumun açış konuşmasını Dernek Başkanı **Metin Peker** yaptı. **Ali Ulvi'ye Saygı** başlığı altında düzenlenen bölümde sanatçının yapıtlarından derlenen dia gösterisinin ardından, **Ferruh Doğan** ve **Tan Oral** **Ali Ulvi** üzerine kısa birer konuşma yaptılar.

Daha sonra **B. Sadık Albayrak**'ın yönettiği **"Mizah ve Muhalefet"** başlıklı birinci oturum gerçekleştirildi. **Sunay Akın** konuşmasında mizahın muhalefetsiz düşünülemeyeceğini vurgulayarak, baskı koşullarında mizahın insanın yaşama gücünü ayakta tutan bir özelliği olduğunu anlattı. **Ertan Aydın**, konuşmasında dünyada ve ülkede yaşanan olumsuz koşullar karşısında mizah ve karikatürün çok büyük sorumlulukları olduğunu vurgulayarak, bunların yeterince yerine getirilemediğine dikkat çekti. **Zeki Coşkun**, günümüzde mizah ve karikatürün iktidarın etkisine girdiğini saptayarak, gülerek ölüme gidercesine bir ortamda yaşandığını; mizah ve karikatürün iktidarı pekiştiren bir unsura çevrildiğini anlattı. **Tan Oral**, kendi deneyimlerinden yola çıkarak mizah - muhalefet ilişkisini sorguladı. **Hüseyin Çakmak**, Kıbrıs'tan gönderdiği bildiride, Kıbrıs'taki mizah ve karikatüre yönelik baskıların tarihini sergiledi.

Öğleden sonra, **Kamil Eser**'in yönettiği **"Gündelik Hayata Karikatürün ve Mizahın Bakışı"** başlıklı oturumda **B. Sadık Albayrak**, konuşmasında, mizahın ezilenlerin terbiye edicisi olarak kullanılması üzerinde durdu. **Üstün Alsaç**, Kıbrıs'tan gönderdiği bildirisinde, karikatürde güncelliğin yeralmasını irdeledi. **Ferruh Doğan**, 50 kuşağının karikatürde topluma belli soyutlamalar ışığında baktığını anlatarak, belli tiplerin ortaya konduğunu, yeni dönemde ise bu tiplerin somut kişilerin çizilmesiyle aşındırıldığını ve etkisizleştirildiğini vurguladı. Bunun karikatürün muhalif niteliğini

Sempozyumun kreatörlerinden Kemal Urgenç konuşmasını yaparken.

Sempozyuma değişik illerden karikatür sanatçıları katıldı. Ankara'dan Metin Peker, Bülent Okutan, Ali Fuat Süer, Yiğit Özgür; Eskişehir'den Atila Özer, Trabzon'dan Hikmet Aksoy, İzmir'den Eray Özbek katılırken; Kıbrıslı karikatürcü Hüseyin Çakmak ile üniversite öğretim üyesi Üstün Alsaç bildirilerini faxla ulaştırdılar. İstanbul'dan birçok çizer konuşmacı ve izleyici olarak sempozyuma katıldı.

zayıflatan bir durum olduğunun altını çizen **Doğan**, karikatürde biçim içerik sorunlarına değindi. **Kurtuluş Kayalı**, konuşmasında, mizah ve karikatürün tarihsel boyutuyla irdelenmesi gerektiğinin altını çizerek, değişen gündelik hayatın, düşün ve mizah anlayışındaki yansımasını sorguladı. **Perihan Mağden** yaşamın komikleştiğini vurgulayarak, televizyon ve sanat dünyasından çeşitli örneklerle düşüncesini aktardı. **Bülent Somay**, dünyada ideolojilerin etkisizleştiği bir dönem yaşandığını belirterek bunun mizaha etkilerini anlattı.

Sempozyumun 19 Nisan günü, sabah düzenlenen **Ali Şimşek**'in yönettiği **"Yeni Bir Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve Mizahın Gücü"** oturumunda, **Ergin Gülen** bildirisinde, yeni yüzyılın özelliklerini sorgulayarak karikatür ve mizahın durumunu irdeledi. **Eray Özbek**, "mizahın gücü"nün koşullara göre değişimini irdelediği konuşmasında önümüzdeki dönemde sonsuz çeşitlilik içinde karikatür ve mizahın etkili ürünlerinin çıkacağını vurguladı. **Atila Özer**, karikatürün etkinliğiyle ilgili çeşitli örnekler vererek, teknolojik yeniliklerin yolaçabileceği değişmeleri irdeledi. **İzel Rozental** karikatürün 20. yüzyıldaki rolünü incelediği bildirisinde, tarihi bir pespektifle karikatürün etkinliğini anlattı. **Canol Kocagöz**, konuşmasında, karikatüre sınıfsal bakış açısının girmesinin olumlu etkisini anlattı. **Kemal Urgenç**, karikatür ve mizahın medya ve reklamın egemenliğinde değişime uğradığını vurgulayarak, etkisizleşmesi üzerinde durdu. **Turgay Karadağ**, **Herbert Marcuse**'un görüşlerinden yola çıkarak edilginleştirilen insanın mizahla ilişkisini irdeledi.

Öğleden sonraki, **Muhammet Tunçsan**'ın yönettiği **"Karikatür Tipleri Üzerine Anatomi Çalışmaları"** bölümünde, **Ali Şimşek**, bildirisinde, mizah dergilerindeki Bezgin Bekir, Daral ile Timsah gibi bazı tiplerin ortaya çıkışını ve toplumsal anlamlarını irdeledi. Trabzon'dan katılan **Hikmet Aksoy**, Karadeniz fıkralarındaki Temel tipini enine boyuna inceleyerek, fıkralardan çeşitli örnekler verdi.

Sempozyumun video ve ses kayıtları yapıldı. Kitabının hazırlanması çalışmaları ise sürdürülüyor.

Modern Sanat

İlhan Selçuk

Andre Malraux:

"–Modern sanat" diyor "sanat fikri ile güzellik fikrinin birbirinden ayrıldığı gün doğdu."

Ne demek bu?

Türkiye'de yazıya bir yabancı yazarın sözüyle girmek, hem kolaylık sayılır hem fiyakalıdır. Öyleyse Malraux'nun düşüncesini biraz açmak için Michel Ragon'u da eklemekte yarar var:

"–Modern sanat doğduğu zaman, güzellik kavramı Grek olmaktan kurtulduğu zaman, çirkinlik yaratılışta bir kusur (ya da hata) sayılmaktan çıktığı zaman, büyük sanatlar ile karikatür buluştular."

Peki, karikatür neymiş?..

Modern sanatmış.

*

'Modern' ne anlama geliyor?.. Geniş kapsamlı bir kavramdır bu sözcük; 'modernizasyon' 19'uncu yüzyıl Avrupa'sındaki köklü değişimi vurguluyor; insanlıkta "Aydınlanma Felsefesi"ne koşut dönüşümün güzel sanatlara yansıması yeni bir estetik yaratıyor.; deyiş yerindeyse, çirkinliğin estetiği, güzelin ta kendisi sayılıyor; artık karikatür yüzyılı başlamışfır.

Gazete, dergi, siyasal parti, insan hakları, laiklik, sanayileşme, demokrasi ve karikatür 'modern yaşam'da kördüğüm oluyorlar; birbirinden ayrılması çok güç, belki de olanaksız bir yapı ortaya çıkıyor. Karikatürün 'Aydınlanma Çağı'nda evlerimize girmesi bir rastlantı değil...

'Grek estetiği' artık tarihe gömülüyor, Apollon'un ya da Afrodit'in orantıları yerine sanat gündemine giren yeni insanın ölçülerine Lunapark aynalarında bile rastlanamaz.

19 Nisan Pazar günü gerçekleştirilen, "Yeni bir Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve Mizahın Gücü" oturumunda soldan sağa, Ali Şimşek, Turgay Karadağ, Ergin Gülen.

*

Cevdet Sunay 1966'dan 1970'e dek Çankaya'da oturdu; şişmandı, gözlüklüydü, tutucuydu; halk Sunay için fıkralar uydururdu; lâkabı 'Çivibaş'tı.

Turhan Selçuk o dönemde bir karikatür yapmıştı, şişman ve gözlüklü bir kişi donla basküle çıkmış, tartılıyor, gösterge sıfırda duruyor. Savcılık Türk Ceza Kanunu 158'inci maddesine göre "Cumhurbaşkanına hakaret"ten soruşturma açıyor.

Turhan savcılığa çağrılıyor. Savcı Bey ciddi görünüşlü bir kişidir, kaşlarını çatıp soruyor.

–Turhan Bey, bu karikatürde Sayın Cumhurbaşkanı'nı çizmişsiniz...

–Hayır, ben şişman ve gözlüklü birini çizdim, bu cumhurbaşkanı değil...

Savcı muzip; olanca ciddiyetiyle bastırıyor.

–Ama, bu şişman ve gözlüklü adam basküle çıkmış ve gösterge sıfırda değil mi?..

–Evet...

–Öyleyse bu adam Sayın Cumhurbaşkanımızdır...

Savcı mizahçı oldu mu, bir toplumda demokrasi olmasa bile yaşamın tadı olur.

*

Karikatürcüler Derneği Başkanı Metin Peker telefon edip haber verdi. AKM'de "Karikatür '98" adında bir sergi açılıyor ve "21. Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve mizahın Koordinatları" konulu bir sempozyum düzenleniyor. Bugün toplantılar keyifli olur, çünkü karikatür zekâsının şimşeğinde aydınlanmış insanları bir araya getirir.

Geri zekâlılığın salatanat sürdüğü bu ülkede iyi ki karikatür var, mizah var, yergi var, nükte var!..

Bu yazıyı mizahla noktalayalım:

Kadın, dişçisine âşık olmuş; yatmışlar; işin sonunda adam şişinerek sormuş:

–Nasıldı?

Kadın:

–Ah, demiş, çok iyi bir dişçisiniz, hiçbir şey hissetmedim.

Cumhuriyet, 18 Nisan 1998

EMEK-leme Karikatür Sergisi

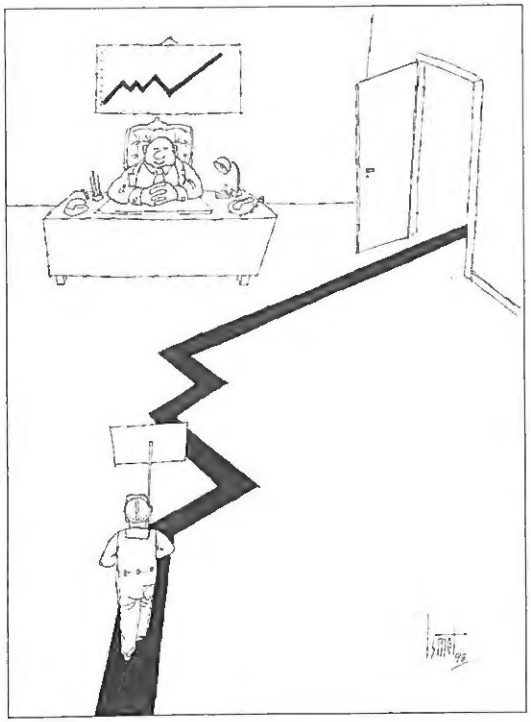

İSMET LOKMAN

Karikatürcüler Derneği 1 Mayıs 1998'de emek konulu bir ortak karikatür sergisi düzenledi. "EMEK-leme" adı verilen, Yerebatan Sarnıcı Çıkışı'ndaki sanat galerisinde 1 Mayıs Cuma günü saat 14.30'da açılan sergide karikatür sanatçılarının, 1998 koşullarında emekçilerin durumunu işleyen yapıtları yer aldı.

Derneğimizin yaptığı duyuru üzerine Türkiye'nin değişik kentlerinde yaşayan çok sayıda karikatürcü, sergiye karikatür gönderdi.

Karikatür sanatçılarının yoğun ilgi gösterdiği serginin albümü de yayımlanacak

KÜRESELLEŞME

CANOL KOCAGÖZ

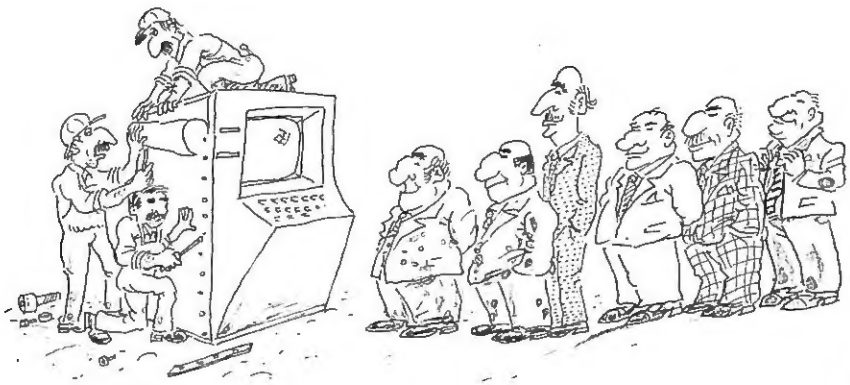

UĞUR PAMUK

SERDAR KICIKLAR

Mehmet Sönmez'in "Nefti" albümünden

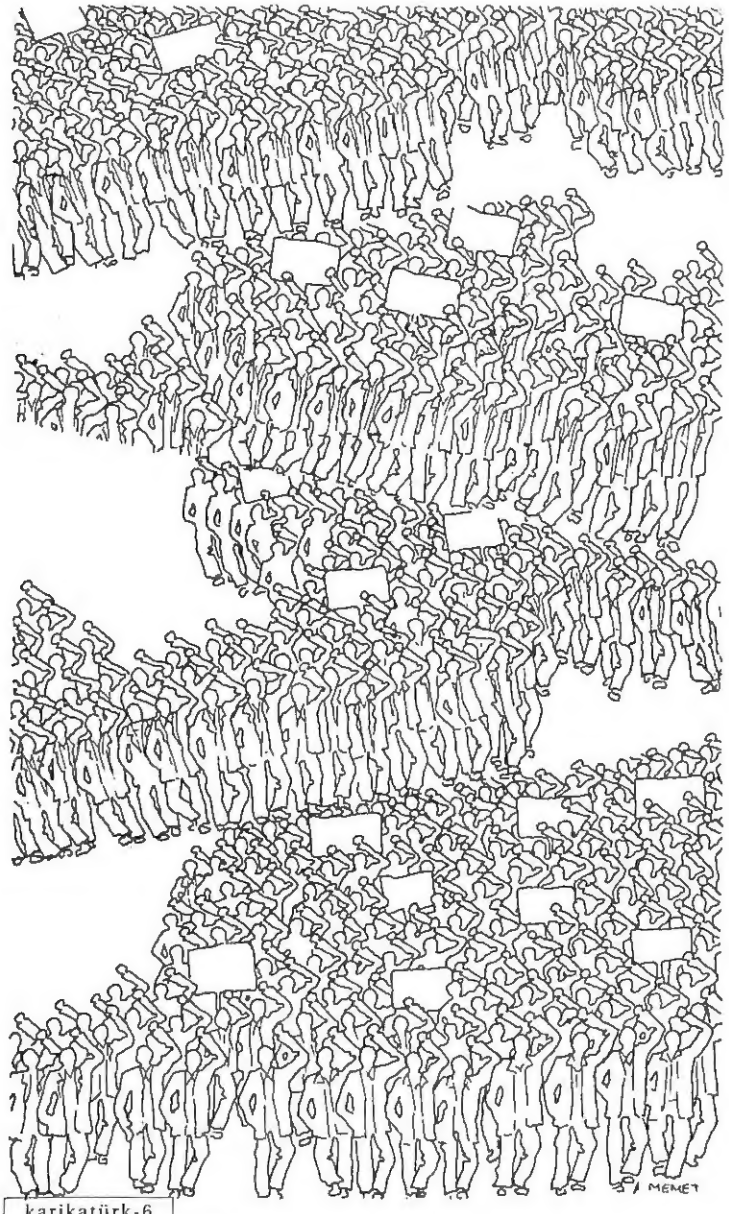

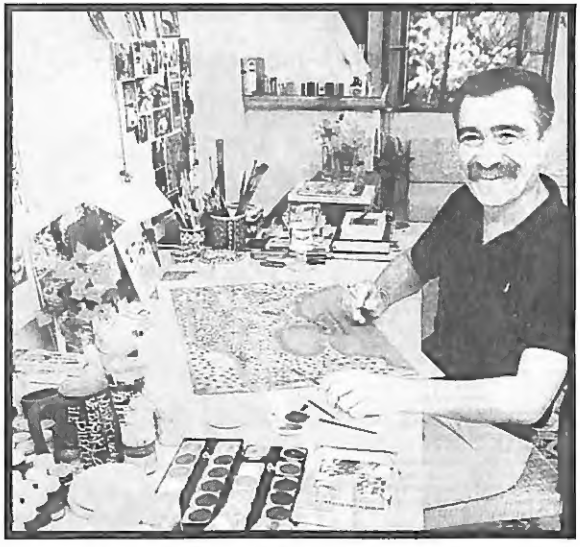

(Baştarafı 1. sayfada) aldı. 1970-1974 yılları arasında 12 Mart dönemi baskılarını yansıttığı karikatürlerini "Nefti" adlı albümünde topladı.

Mehmet Sönmez, 12 Mart darbesinin ardından tutuklanarak uzunca bir dönem Selimiye Kışlası'nda alıkonmuştu. "Nefti" albümünün oluşmasında bu tutukluluğunun gözlemleri de etkili oldu.

1978 yılında Bodrum'a yerleştikten sonra, Bodrum konulu resim çalışmaları yapan sanatçı, bu dönem resimlerinden oluşan ilk sergisini 1981 yılında açtı. Mehmet Sönmez'in, mavinin çeşitli tonlarının hakim olduğu, beyaz kule evlerin, begonvillerin, teknelerin yer aldığı Bodrum resimleri oldukça ilgi gördü. Ege ve Akdeniz havasının ve renklerinin yansıdığı bu resimler Bodrum'un simgesi haline geldi. "Bodrum ressamı" olarak anılan Mehmet Sönmez'in resimleri kartpostallarda, tişörtlerde, hediyelik eşyalarda kullanıldı.

Sıcakkanlı, dost canlısı bir insan olan Mehmet Sönmez, üç yıldan beri mücadele ettiği kanser hastalığına yenilerek 19 Nisan 1998 günü tedavi gördüğü Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hasatanesi'nde hayata gözlerini yumdu. Sanatçı, 20 Nisan'da çok sayıda dostunun ve sanatçı arkadaşlarının katılımıyla düzenlenen törenle Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Mizah Yaratma Eylemi

Kemal Özyurt

Arthur Koestler'in ilk basımı 1964 yılında yapılmış olan **The Act of Creation** (Yaratma Eylemi) adlı oylumlu incelemesinin genel okuru hedefleyen birinci kitabındaki The Jester (Soytarı) bölümünün Türkçe çevirisi Mizah Yaratma Eylemi adıyla yayımlandı (İris Yayıncılık, İstanbul 1997). Koestler, birkaç başka kitaba daha analık etmiş bu araştırmasında mizah, sanat ve bilimi birbirine komşu, benzer mekanizmalarla işleyen, aralarında zaman zaman geçişmeler görülebilen temel yaratıcılık alanları olarak sunmaktadır. Yaratma eyleminin bu alanlar arasında gezindiğini; mizah, sanat ve buluş arasındaki bu gezintisinde yaklaştığı alana özgü niteliklerin öne çıktığını belirtmektedir.

Sanat ve bilim alanındaki örnekleri daha sonraya bırakarak alanını mizahla sınırlayan Koestler, önce gülmenin mekanizmasını çözümlemeye girişir. Aristoteles, Bergson, Spencer, Freud gibi düşünürlerin konuya ilişkin görüşlerini ve ruhbilim alanındaki çağdaş kuramları eleştirerek şu sonuca varır: "gülme ancak gereğinden fazla duygulara sahip, zihinsel özerkliğe ulaşmış, biyolojik bakımdan güvenlik içinde olan türde ortaya çıkabilir. İnsanın kendi heyacanlarının 'akıldışı' olduğunu birden anlaması, özeleştirinin, insanın kendi öz benini **dışarıdan** görme yetisinin doğması demektir; öznel bir yaşantının, böyle nesnel bir bağlam çerçevesine bağlanması **homo sapiens**'in yaptığı belki de en zekice buluştur."

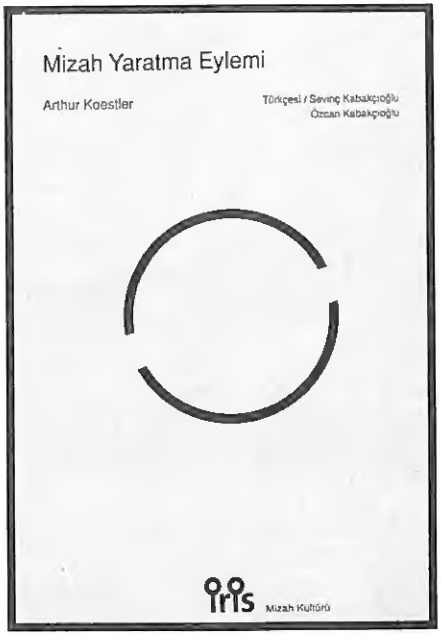

Daha sonra karikatür, yergi, vb. mizah çeşitlerini sanat (şiir, resim, trajedi) alanına yaptığı benzer mekanizma göndermeleriyle ele alan Koestler son bölümde de mizah ve bilimin ortak mekanizmalarını sergilemekte ve özet bölümünü şöyle noktalamaktadır: "Yaratıcı edim, deneyimin önceden ilintili olmayan boyutlarını birbirine bağlayarak, insanın daha yüksek düzeyde bir zihinsel evrime ulaşmasını sağlar. Bu, bir özgürleşme edimidir -alışkanlığın özgünlükle kırılmasıdır."

Bu gerçekten özgün, fıkra örnekleri de içeren özenli incelemeyi Türkçeye kazandıran Sevinç Kabakçıoğlu ve Özcan Kabakçıoğlu ile bu yapıtı 'keşf'edip yayınlayan Turgut Çeviker önemli bir katkı sağlamışlardır. Kitabı okuyanlar, şekillerle desteklenen metinde yalnızca üretilmiş mizahın değil, üretebilecekleri mizahın mekanizmasının ipuçlarını da bulacaklardır. (Yalnız Şekil 4'e ilişkin açıklamaya dikkat: orada, deneyimli satranç oyuncusu için kesinlikle gülünç olan 'vezir' gibi değil 'fil' gibi hareket eden bir kaledir (s.22)).

C. Demirci'nin yeni kitabı "Aklımızda Hayırlısı Olsun"

Mizahımızın özgün kalemlerinden Cihan Demirci'nin 11. kitabı "Aklımızda Hayırlısı Olsun" İnkılap Kitabevi'nden çıktı. 1998 yılında "20. Sanat Yılı"na ulaşan sanatçı bu kitabıyla ülke insanını "aklını" kullanmaya çağırıyor.

"Aklımızda Hayırlısı Olsun" Cihan Demirci'nin önceki kitabında özgün örneklerini verdiği "Laforizmalar" dizisinin yeni bir aşaması. Kitabın önsözünü Cumhuriyet'ten Deniz Som ve Milliyet'ten Melih Aşık yazmış. Demirci daha önce Cumhuriyet'te yazdığı "Laforizmalar"ını halen Milliyet gazetesinde Melih Aşık'ın köşesinde sürdürüyor..

Kitaptan birkaç "Laforizma"yı buraya aktaralım:

Akılsız başın cezasını HALKLAR çeker!..

AKIL, ne yazık ki ülkemizde pekçok insanın BAŞININ DERDİ!..

Türkün aklı başına "AZ SONRA" GELİR!..

Herkes "bakar" ama aklınla gören azdır!..

Cinayette izi olmayanın derin devlette yüzü olmaz!..

Bu millet birgün elbette MEBUS TALİHİNİ de yenecektir!..

EVLİLİK, insanın ayağına kadar gelen kısmetin ayağına basmasıdır!..

Gülümsemesini bilen hüznüne de güç katar!..

Asterix tartışması

Dünyanın en ünlü çizgi roman kahramanlarından biri olan Asterix, Fransa'nın Merkez Sağ Partisi RPR'nin (Cumhuriyet İçin Birlik) başına dert oldu. Fransızların ataları olarak bilinen Galyalıları temsil eden Asterix'in, RPR yönetimi tarafından bir parti afişinde kullanılmak istenmesi, çizgi roman kahramanının yaratıcısı Albert Uderzo'nun haklı tepkisine yol açtı. RPR tarafından hazırlanan afişte, Asterix romanlarından alınma bir kavga sahnesi kullanılmış ve "Galyalılar! dünyanın en aptal sağ partisi olmaktan bıktınız değil mi? Biz de..." sloganı yer almıştı.

RPR'nin Asterix'i siyasi amaçları için kullanmasını eleştiren Çizer Uderzo, "Çocukların eğitimine yönelik hazırladığım Asterix'in, siyasi, dini emeller için kullanılmasına izin veremem. Üstelik bu imajı kullanmak için kimse benden izin istemedi. RPR'yi kınıyorum" dedi.

Uderzo'nun Fransa'da geniş yankı uyandıran tepkisi üzerine geri adım atan RPR'nin iki numaralı ismi Nicolas Sarkosy ünlü çizerle görüşmesinden sonra Asterix'i kullanmayacaklarına dair söz verdi. RPR yönetimi ise Uderzo'nun Asterix'in sahibi olduğunu ama Galyalılar konusunda hak iddia etme yetkisi bulunmadığını öne süren bir açıklama yaptı.

"Sanatta Yaratıcılığa Giriş 3" Sergisi

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Temel Sanat Eğitimi Ana Sanat Dalı öğrencilerinin çalışmalarından oluşan "Sanatta Yaratıcılığa Giriş 3" sergisi 4-22 Mayıs tarihlerinde İstanbul Fındıklı'daki M.S.Ü. Osman Hamdi Bey Salonu'nda açıldı.

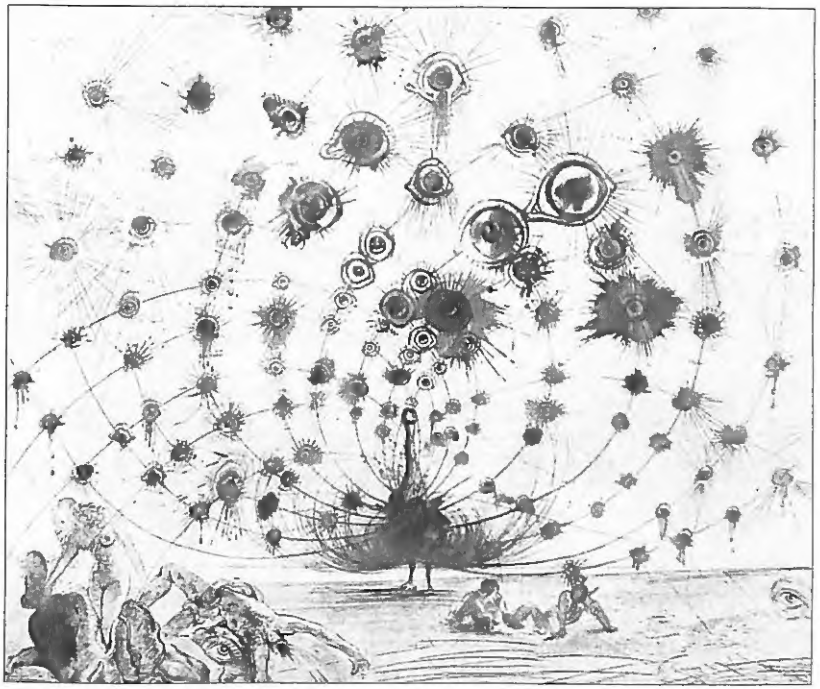

İstanbul'da Salvador Dali sergisi

Salvador Dali'nin gravür çalışmalarından oluşan sergi İstanbul'da Ortaköy'deki Pi Sanat Galerisi'nde 18 Nisan-8 Mayıs tarihleri arasında açıldı. Sanatçının çalışmalarıyla ilgili dia gösterilerinin yanısıra, hayatı üzerine Yan Gibson'la yapılan röportajı ve Dali'nin çalışmalırıyla katkıda bulunduğu bazı deneysel filmlerin video gösterimleri de yapıldı.

Köroğlu'nun sergi projesi'ne Ford Vakfı çevre ödülü verildi

Muhittin Köroğlu'nun "Şimdi Çevre Zamanı" başlıklı gezici karikatür sergisi projesine Henry Ford Vakfı'nın Avrupa Çevre Koruma Ödülleri kapsamında özel ödül verildi.

Daha çok bilimsel projelerin katıldığı yarışmada karikatür projesine özel ödül verilmesi ilgi çekti.

Muhittin Köroğlu'nun Yeşil Adımlar Eğitim Derneği aracılığıyla Leyla Derya Çelikel ve Talin Azar'la birlikte oluşturdukları proje, sanatçının çevre konulu 40 karikatürünün bütün illerde değişik zamanlarda sergilenmesini amaçlıyor. Projenin sunuşunda şu bilgiler veriliyor:

"Yaşamsal doğal ortamlarımız olan su, toprak, hava ve ateş (enerji) konusunda yaklaşık 40 yazısız karikatür ve bu unsurlar hakkındaki çarpıcı verileri yediden yetmişe herkese ulaştırmayı hedefleyen eğitim amaçlı gezici sergi. Doğal çevre-insan etkileşimini evrensel bir dil olan mizah yoluyla kamu dikkatine sunacak olan sergi esnasında ziyaret edenler için kısa bir anket formu düzenlenerek sergini değerlendirilmesi ve yöresel çevre sorunlarının dile getirilmesi istenecektir.

Sergi, 10 adet çoğaltılarak farklı zaman dilimlerinde tüm illerimizde yaklaşık ikişer haftalık sürelerle belediye, Kültür Bakanlığı, üniversite veya devlet bankalarına ait salonlarda ziyarete açılacaktır.

İlk etapta Türkiye'yi dolaşması hedeflenen serginin sonraları uluslararası platformlara taşınması planlanmaktadır."

Proje iki yılda gerçekleştirilecek. Serginin kitabı da hazırlanacak.

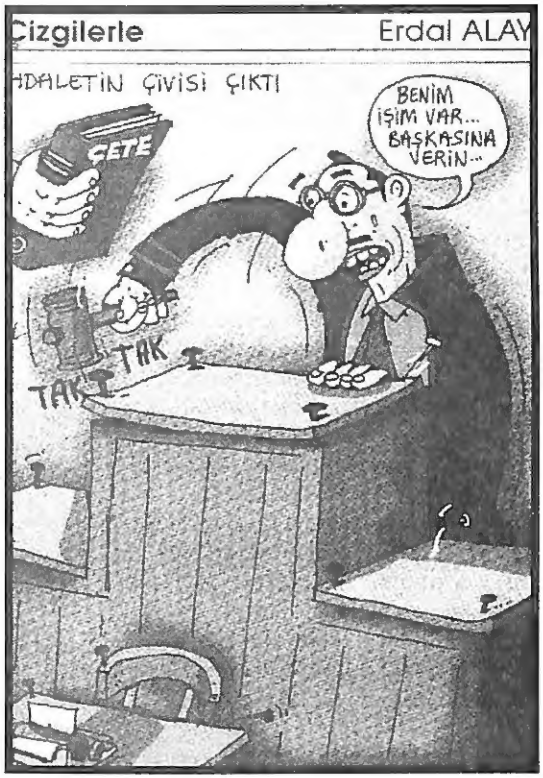

Erdal Alay'ın karikatürü beraat etti

Karikatür sanatçısı Erdal Alay'ın yargılanan karikatürüyle ilgili dava beraatle sonuçlandı.

Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi, Erdal Alay'ın 12 Mart 1997 tarihinde Posta gazetesinde yayımlanan karikatüründen dolayı açılan davada beraat kararı verdi.

Erdal Alay hakkında "Adliye'nin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif ettiği" iddiasıyla açılan dava, sanatçının "sitemin işleyişine karşı eleştirisini kendi ifade tarzı olan karikatür yoluyla açıkladığı" yönündeki ifadesi dikkate alınarak beraatle sonuçlandı.

Üstte, Erdal Alay'ın 12 Mart 1997 günü Posta'da yayımlanan ve yargılanan karikatürü görülüyor.

Yarışmalar

4. Asaf Koçak Karikatür Yarışması

Konu: 2 Temmuz 1993 Sivas Katliamı, ülkemiz tarihinde kara bir leke olarak yer almıştır. Bu olayda yitirdiğimiz dostumuz Asaf Koçak adına düzenlediğimiz yarışmanın dördüncüsünü gerçekleştireceğiz. Ülkemizde ve dünyada yaşanan siyasal ve sosyal konuları yansıtan özgür çalışmaları bekliyor; Asaf Koçak'la birlikte Sivas'ta yitirdiğimiz tüm dostlarımızı saygı ve sevgiyle bir kez daha anıyoruz.
Jüri Üyeleri: Necati Abacı, Orhan Büyükdoğan, Kadir Doğruer, Hatay Dumlupınar, Veysel Donbaz, Mengü Ertel, İsmail Gülgeç, Turgay Karadağ, Nuri Koçak, İlhan Selçuk, Metin Peker, Tonguç Yaşar.
Yarışma bütün amatör profesyonel karikatürcülere açık. Çizim tekniği siyah-beyaz. Yarışmaya en fazla 3 karikatürle katılınabilir. Yarışma karikatürleri daha önce ödül almamış olmalıdır, yayımlanmış olabilir. Yarışmacılar karikatürleriyle birlikte kısa özgeçmişlerini de göndermeliler. Yarışmaya katılan karikatürler sergilendikten sonra Karikatür ve Mizah Müzesi'nin arşivine aktarılacaktır.
Son katılma tarihi: 22 Haziran 1998.
Sergileme ve ödül töreni: 2 Temmuz 1998.
Katılma adresi: Karikatür Dergisi, Konur Sk. No: 31-10 Kızılay Ankara
Ödüller: 1 Büyük ödül ile 5 başarı ödülü, Karikatür dergisi plaketi ve bir yıllık dergi aboneliği.

12. Hollanda Karikatür Festivali

Konu: "20 yüzyıl: yeme ve içme" olarak belirlenmiş. En çok 5 karikatür. Boyutlar: 30x40 veya 40x50 cm. Yarışma albümü, yapıtları sergilenen sanatçılara gönderilecek.
Son katılma tarihi: 12 mayıs 1998.
Ödüller: Birincilik ödülü: 2000 f, ikincilik: 1500 f, üçüncülük: 750 f, halk ödülü: 500 f, FECO ödülü: 500 f, Lale ödülü: 250 f, KEVER ödülü: 250 f, dört mansiyon ve Ton Smits Penning 98: bronz madalya.
Adres: 12th DUTCH CARTOONFESTIVAL P.O. box 2180, 1180 ED Amstelveen, THE NETHERLANDS.

Taejon Karikatür Yarışması /Güney Kore

Yarışma "hayvan korumacılığı" ve serbest konulu iki dalda düzenleniyor. Boyutlar 29.7x42 cm'den küçük olmalı. Teknik serbest.
Ödüller: büyük ödül: 3000$, altın ödül: 1000$, gümüş ödül: 500$, bronz ödül: 300$, ayrıca 100 çalışmaya mansiyon ödülü.
Son katılma tarihi: 30 Haziran 1998.
Adres: Taejon International Cartoon Institute, 450, Wolpyongdong, Taejon city, 302-281, Seoul Korea.

Toprak, Su ve Hava Kirliliği Yarışması

Edirne Uzunköprü -Yeniköy Kültür Dayanışma ve Tanıtım Derneği, bu yıl 28-30 Ağustos tarihlerinde düzenlenecek, "doğa kirliliği, nehir ve su yataklarının tahribi ile insan sağlığına etkilerine" dikkat çekmeyi amaçlayan etkinlikler kapsamında bir karikatür yarışması düzenledi. Yarışmaya katılacak karikatürler yayımlanmış olabilir, ancak başka bir yarışmada ödül almamış olmalıdır. Teknik serbesttir. En fazla 3 karikatürle katılınabilir. Karikatürler 25x35 cm'den büyük olamamalıdır.
Son katılma tarihi: 1 Temmuz 1998.
Adres: "Toprak, su ve Hava Kirliliği Karikatür Yarışması", Karikatür ve Mizah Müzesi, Atatürk Bulvarı, Kovacılar Sk. No: 12 Fatih, İstanbul.

Cemal Nadir Güler Karikatür Yarışması

Konu ve teknik serbest.
Sayı: En çok 2 karikatür.
Ölçü: Maksimum 30x40 cm.
Ödüller: Birincilik 100, ikincilik, 75, üçüncülük 50 milyon TL.
Yarışma ayrıca öğrenciler arasında da düzenlenmiştir. Öğrenci karikatürcüler öğrenci kategorisinde katıldıklarını belirtmeliler. Son katılma tarihi: 15 Mayıs 1998.
Adres: Çekirge Cd. No: 101 İntam İş Merkezi K.4 D.401 16070 Bursa.

3. Ulusal Fair Play Karikatür Yarışması

Konu: Spor. Sporun her dalında centilmenlik: Fair Play. Yarışma bütün çizerlere açık. Karikatürler yayımlanmış olabilir ancak daha önce ödül almamış olmalıdır. Teknik serbest. En çok 3 karikatürle katılınabilir. Boyutlar: 25x35 cm'den büyük olmamalıdır. Karikatürlerin arkasına isim, soyadı, adres ve telefon numarası yazılarak, fotoğraflı özgeçmiş eklenecektir. Seçici kurul: Cafer Zorlu, İsmet Gümüşdere, Raşit Yakalı, Mesut Yavuz, Mahmut Akgün, Kamil Yavuz. Ödüller: büyük ödül: 75 milyon TL, başarı ödülü (üç yapıta): 25 milyon TL, jüri özel anı plaketi (3 yapıta), özendirme ödülü (genç bir çizere). Son katılma tarihi: 1 Eylül 1998. Adres: 3. Ulusal "Fair Play" Karikatür Yarışması, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Fair Play Konseyi Başkanlığı, Olimpiyat Evi 4. Kısım Sonu 34740 Ataköy İstanbul. Tel (212) 560 07 07.
Yarışmanın ödülü burs olan öğrenci kategorisi de var.

LÜTFÜ ÇAKIN -BİROL ÇÜN SERGİSİ

İzmirli çizerler Lütfü Çakın ile Birol Çün 14-28 Nisan 1998 tarihleri arasında ortak bir karikatür sergisi açtılar. Resim ve Heykel Müzesi'nde açılan sergiye İzmir İzmir kültür sanat dergisi de katkıda bulundu.

ORHAN ÖZDEMİR SERGİSİ

Orhan Özdemir resimlerini 30 Nisan - 14 Mayıs tarihleri arasında, Taksim'deki Barometre Sanat Merkezi'nde sergiledi.

TABİP ODASI KURULTAYINA SERGİ

İstanbul Tabip Odası seçimli genel kurulu etkinlikleri çerçevesinde Yılmaz Baş, Kadir Doğruer ve Hatay Dumlupınar Sultanahmet Endüstri Meslek Lisesi'nde 3 Mayıs'ta ortak karikatür sergisi açtılar.

"BAŞKA SAFRANBOLU YOK"

Kürşat Coşgun, Safranbolu'yla ilgili etkinlikler kapsamındaki, "Başka Safranbolu Yok" başlıklı karikatür sergisini 15-30 Mayıs 1998 tarihleri arasında Zonguldak Atatürk Kültür Merkezi sergi salonunda açacak.

'DÜNYA GÜNÜ'NDE MUHİTTİN KÖROĞLU SERGİSİ

22 Nisan Dünya günü nedeniyle Boğaziçi Üniversitesi Çevre Kulübü'nün düzenlediği etkinlikler kapsamında bu yıl Muhittin Köroğlu'nun karikatürlerinden oluşan bir sergi açıldı. 2-3-4 Mayıs tarihlerinde Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüsü Kırmızı Salon'da açılan sergide Köroğlu'nun çevre karikatürleri yer aldı.

AYHAN ERER VEFAT ETTİ

1929 yılında Antalya'da doğan, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi mezunu Ayhan Erer, çizer olarak gazetecilik mesleğine 1945 yılında Mehmet Faruk Gürtunca'nın Çocuk Sesi dergisinde başladı. 1946 yılından itibaren, ressam arkadaşı Ali Şehabettin Ayhan ile birlikte ortak kullandıkları "Şahap Ayhan Erer" imzası ile Çocuk Haftası dergisinde çizgi romanlar yaptı. Ayhan Erer, 1949 yılında Hergün gazetesinde ressam olarak işe başladı. Yarın, Memleket, Vatan, Son Saat, Akşam, Yeni Sabah ve Zaman gazeteleri ile Ufuk, Yavrutürk, 1001 Roman, Bütün Dünya, 20. Asır, Hafta, Hayat, Ses, Kim dergileride çizerlik mesleğini sürdürdü. Emekli olduktan sonra ressamlık mesleğini serbest olarak sürdüren, evli ve bir çocuk babası Ayhan Erer, 22 Şubat 1998 günü İstanbul'da, evinde vefat etti.

SABİHA BOZCALI VEFAT ETTİ

Bayan basın çizerlerimizden Sabiha Bozcalı, 1903 yılında İstanbul'da doğdu. Gazetecilik mesleğine ressam olarak 1953'te Milliyet gazetesinde başladı. Yeni Sabah, Hergün, Ulus, Havadis, Tercüman gazetelerinde çizerlik yaptı. Türk Zaferleri, Evliya Çelebi, Hazreti Muhammed'in Hayatı, Kösem Sultan, Yeniçeriler, Osmanlı Padişahları ve Patrona Halil gibi çok sayıda tarihi yazı dizisini resimledi. Münih Sanat Akademisi ödülünü kazandı. Fransa ve Türkiye'de resim sergileri açtı. Bir eseri Paris'te yayımlanan sanat kataloğunda yer aldı. Almanca ve Fransızca bilen Sabiha Bozcalı, emekli olduktan sonra mesleğini serbest olarak sürdürdü. Sürekli basın kartı sahibi sanatçı, 12 Nisan 1998 günü İstanbul'da vefat etti.

MURAT İLHAN KARİKATÜR SERGİSİ

Yaşamını berberlik yaparak kazanan, karikatürcü Murat İlhan, ikinci kişisel sergisini işyerinde açtı. Murat İlhan'ın Samsun'da Bankalar Caddesi'nde bulunan berber salonunda sergilenen 45 karikatürden bir kısmı kitaplaştırıldı.

ROZENTAL'İN ÇİZGİSİYLE KALEM

Bir kalem firmasının hazırladığı, yeni ürününde, Futbol ve basketbol oynayan, bisiklete binen, paten ve kayak yapan tipleri karikatürcü İzel Rozental çizdi.

GRAFİST '98 ETKİNLİKLERİ

13-17 Nisan 1998 tarihlerinde "Grafist '98" başlıklı bir sempozyum düzenlendi. Grafik sanatıyla ilgili seminer, sergi ve workshop etkinliklerinin yer aldığı sempozyumda "Sinyalizasyon" karikatür yarışmasının sergisi de açıldı. Mimar Sinan Üniversitesi'nde düzenlenen etkinlikler üniversite ve Grafikerler Meslek Kuruluşu'nca hazırlandı.

ERAY ÖZBEK'E KYOTO ÖDÜLÜ

Japonya'nın Kyoto kentinde düzenlenen "Birleşmiş Milletler Küresel Isınma Konferansı" vesilesiyle "sera etkisi" konusunda düzenlenen 3. Kyoto Karikatür Sergisi'nde Eray Özbek'in çalışması bronz ödüllerden birini kazandı. Fransa'dan Audin Avonie altın ödülü, İtalya'dan Marco Biassoni gümüş ödülü kazandılar.

G. DOĞAN EKŞİOĞLU SERGİSİ

Gürbüz Doğan Ekşioğlu Beyoğlu'ndaki Vakko Sanat Galerisi'nde 14 Nisan'da karikatür sergisi açtı. Geniş ilgi gören sergide sanatçının özgün biçemiyle oluşturduğu renkli çalışmaları yer aldı.

DİYOJEN MİZAH DERGİSİ KAPANDI

Mart'ın ilk haftasında yayımlanmaya başlayan "Diyojen" mizah dergisi 7. sayısından sonra yayınına son verdi. "Gölge etme başka iyilik istemem" altbaşlığıyla çıkan dergide, çizginin yanısıra yazıya da geniş yer veriliyordu.

Metin Peker Karikatürk '98 sergisinin ve sempozyumun açış konuşmasını yaparken.

Eray Özbek , "Yeni Bir Yüzyılın Eşiğinde Karikatür ve Mizahın Gücü" oturumunda bildirisini sunarken.

Kurtuluş Kayalı,"Gündelik Hayata Karikatür ve Mizahın Bakışı" oturumunda bildirisini sunarken.

KARİKATÜR ve MİZAH MÜZESİ etkinlikleri

Mayıs 1998

YENİ SERGİ

20 Mayıs - 3 Haziran 1998
"Çocuk, Tütün ve Sağlık"
Karikatür Yarışması Sergisi

KONSER

14 Mayıs Perşembe Saat 18.00
Preklasik dönem müziği
Kopuz Oda Orkestrası
Şef: Şekip Ensari, Solistler: Musa Albükrek, Yusuf Küçükaksoy, Ekrem Canbek, Ali Altıner

SÜREKLİ SERGİ

Türk Karikatürü
1860-1960

KOLEKSİYON

Mizah Kitaplığı Arşivi

ÖZGÜN BASKI ATÖLYESİ

Uzman gözetiminde yapılan çalışmalara herkes katılabilir. Perşembe ve Pazar günleri dışında hergün 14.00-18.00 arası.

Atatürk Bulvarı, Kovacılar Sokak No: 12
Fatih İstanbul Tel: (0212) 521 12 64